

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2016

aruandeaasta lõpp: 31.12.2016

ärinimi: Osaühing Karitsu Rantšo

registrikood: 10222189

tänava/talu nimi, Karitsa karjamõis

maja ja korteri number:

küla: Karitsa küla

vald: Kaiu vald

maakond: Rapla maakond

postisihnumber: 79320

telefon: +372 4845204, +372 5069094

e-posti aadress: karitsu.oppetalu@mail.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	4
Bilanss	4
Kasumiaruanne	5
Raamatupidamise aastaaruande lisad	6
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	6
Lisa 2 Raha	9
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	10
Lisa 4 Varud	11
Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	11
Lisa 6 Tütarettevõtjate aktsiad ja osad	12
Lisa 7 Pikaajalised finantsinvesteeringud	12
Lisa 8 Kinnisvarainvesteeringud	13
Lisa 9 Materiaalsed põhivarad	14
Lisa 10 Bioloogilised varad	14
Lisa 11 Laenukohustised	17
Lisa 12 Võlad ja ettemaksed	19
Lisa 13 Sihtfinantseerimine	19
Lisa 14 Osakapital	20
Lisa 15 Müügitulu	21
Lisa 16 Muud äritulud	21
Lisa 17 Tööjõukulud	22
Lisa 18 Muud ärikulud	22
Lisa 19 Seotud osapooled	22
Aruande allkirjad	24

Tegevusaruanne

Osaühing Karitsu Rantšo on vastavalt aktsionäride üldkoosoleku otsusele nr. 2 09. aprillist 2001.a. aktsiaselts Karitsu Öppetlust ümberkujundatud ettevõtte, mis asutati 20. jaanuaril 1994.a. ja registreeriti ettevõtte registris juriidilise isikuna 29. märtsil 1994.a. Aktsiaseltsi ümberkujundamise kohta OÜ Karitsu Rantšoks on äriregistris kandeotsus A13355/6 11. oktoobrist 2001.a., mille alusel alates 01. novembrist 2001.a. on ettevõtte OÜ Karitsu Rantšo. Äriühing kuulub 100%-liselt Eesti Vabariigi kodanikele.

Alates 2006.a. majandusaastast on osaühingu põhitegevuseks põhikirja alusel mahelihaveisekasvatuse, nende tõuaretuse, üleskasvatatud loomade müük tõuloomadena teistele lihaveisekasvatajatele või lihaloomadena lihakombinaatidele. 2010.a. majandusaastast alates müüb osaühing oma üleskasvatatud noorpullid nuumale oma tütar-ettevõttele OÜ Mandirei. Samuti müüakse tütar-ettevõttele pullide nuumamiseks vajalikud söödad ja osutatakse ka loomade hooldusteenuseid, kuna tütar-ettevõttel puuduvad vajalikud masinad ja ka töajõud. Mahe lihaveiste kasvatamisest laekub ettevõttele põhiline müügitulu.

OÜ Karitsu Rantšo toodab oma loomakasvatusele 100%-liselt ise sööta. Kuna ettevõtte tegeleb juba 12 aastat mahetootmisega nii taime kui ka lihaveisekasvatuse osas, ei ole lubatud söötade juurde ostmine mitte mahetootmisega tegelevatest ettevõtetest.

OÜ Karitsu Rantšo toodang müüakse Eesti Vabariigi piires. 2016.a. majandusaastal oli ettevõtte müügitulu kokku 127 211 eurot, mis võrreldes eelneva majandusaastaga suurenes vaid 174 euro 0,14 % võrra. Aruande majandusaasta puhaskasum kokku oli 118 556 eurot, mis suurenes 2015.a. majandusaastaga võrreldes 72 833 euro ehk 159,29 % võrra, sest ettevõtte hoidis tootmistegevuses kulusid kokku võrreldes eelneva majandusaastaga 23 470 euro võrra. Peale selle saadi ka sihtfinantseerimist 24 132 eurot rohkem ja taastati ennem 1995 a. soetatud maade allahindlus 55 536,50 euro võrra.

Peamised suhtarvud ja võrdlus eelnevate majandusaastatega:

	2016.a.	2015.a.	2014.a.
Tulu kasv %-des	29,82	- 13,8	- 3,94
Brutokasumi muutus	71 489	-45 751	2 573
Puhaskasum	118 556	45 723	92 174
Kasumi kasv protsentides	159,29	-50,39	5,86
Käiberentaabilus	93,20	35,99	66,90
Lühiajaliste kohustuste kattekordaja	9,15	5,64	5,66
Varade puhastulukus %	7,89	3,17	6,81
Tegevustulukus	93,20	35,99	66,90
Võlakordaja %-des	11,22	15,87	13,57
Kohustuste ja omakapitali suhe	12,64	18,87	15,70
Omakapitali tulukus %-des	347,55	134,04	270,21

2016.a. majandusaastal müüs ettevõtte Estonian-ACB-Viancole, Saaremaa Lihatootusele ja Märjamaa Lihatootuse OÜ-le tapaloomadena 26 mahenoorloomu, 27 väljaprakeeritud mahe ammlehma ja 1 tõupulli.

Elusloomadeks müüdi kokku 39 pead, neist 38 mahe noorpulli oma tütar-ettevõttele nuumale ja 1 mahe noorpulli Eesti Tõuloomakasvatajate ühistule

Aruande majandusaastal saadi juurdesündi 132 pead ja osteti juurde 3 tõu noorpulli tõukarja aretuseks. 2013.a. sündinud lehmullikatest läks 25 pead põhikarja ammade täienduseks. 2016.a. majandusaastal hukkus 6 noorloomu, neist aruande aasta sündidest 3 pead ja 5 mahe ammlehma raske poegimise tagajärjel. Bilansipäeva seisuga kuulus ettevõtte bioloogiliste varade koosseisu kokku 219 mahe noorveist, 6 tõupulli ja 126 mahe ammlehma. Peale selle kuulub osaühingu bioloogiliste varade koosseisu veel üks noor hobune.

Taimakasvatussaadusi toodab osaühing põhiliselt oma ettevõtte loomakasvatuse varustamiseks söödaga ja tütar-ettevõttele OÜ Mandireile müügiks seoses pullide nuumamisega. Ettevõtte kasutuses oli 2016.a. majandusaastal põllumajandusmaad koos rendimaadega kokku ligikaudu 733,95 hektarit. Majapidamises on mahepõllumajanduslik tootmine. Aruande majandusaastal kasvatati teravilja 33,3 hektaril. Teravilja kogusaak oli 64,6 tonni, teravilja põhku saadi 13,25 tonni. Põldheina varuti kokku 281,1 tonni ja Matsalu luhahaina 460 tonni, silo varuti kokku 2663,25 tonni. Taimakasvatustoodang võetakse arvele tegelikult tootmisomahinnas.

Järgnevatel majandusaastatel jätkab ettevõtte nii Karitsas kui ka Lihula vallas Läänemaal lihaveisekasvatusega. Aastateks 2015-2019 võeti uus mahepõllumajandusega tegelemise kohustus.

OÜ Karitsu Rantšo ja tütar-ettevõtte OÜ Mandirei ühinevad 2017.a majandusaastal üheks ettevõtteks OÜ Karitsu Rantšo, kuna enam ei ole vajadust nuumapulle eraldi nuumata, siis ka ei toimu enam noorpullide müüki oma tütar-ettevõttele ning need tulevad nuumata oma osaühingus või leida turustamise võimalused ilma nuumata.

Järgneva perioodi prioriteediks on investeeringud loomade pidamistingimuste parandamiseks, mis ühtlasi annab võimaluse põhikarja mõningaseks suurendamiseks. Jätkatakse nii puhasaretust limusiini ja akviteeni heleda tõu osas ning samuti kasutatakse ristamist parema tootmiskarja edendamiseks.

Jätkatakse investeeringuid tehnikasse söödavarumise kiiremaks ja efektiivsemaks muutmiseks, mis tagab ka sööda parema kvaliteedi. Jätkuvalt ollakse valmis soetama kõiki ettevõtte kasutuses olevaid põllumaid ettevõtte põhilises tegevuspiirkonnas Karitsa külas.

Aruande majandusaastal töötas ettevõttes keskmiselt 6 inimest ja nende töö- ja puhkusetasudeks arvestati kokku 72 055 eurot.

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2016	31.12.2015	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	65 536	45 258	2
Nõuded ja ettemaksed	169 624	175 439	3,5
Varud	95 663	80 475	4
Bioloogilised varad	268 606	263 058	
Kokku käibevarad	599 429	564 230	
Põhivarad			
Investeeringud tütar- ja sidusettevõtjatesse	4 346	4 346	6
Finantsinvesteeringud	3 144	3 144	7
Kinnisvarainvesteeringud	3 195	8 309	8
Materiaalsed põhivarad	727 829	711 696	9
Bioloogilised varad	164 129	152 458	10
Kokku põhivarad	902 643	879 953	
Kokku varad	1 502 072	1 444 183	
Kohustised ja omakapital			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Laenukohustised	22 860	67 806	11
Võlad ja ettemaksed	30 436	32 299	5,12
Sihtfinantseerimine	1 570	0	
Kokku lühiajalised kohustised	54 866	100 105	
Pikaajalised kohustised			
Laenukohustised	73 027	88 935	11
Sihtfinantseerimine	40 678	40 198	
Kokku pikaajalised kohustised	113 705	129 133	
Kokku kohustised	168 571	229 238	
Omakapital			
Osakapital nimiväärtuses	34 112	34 112	13
Kohustuslik reservkapital	10 545	10 545	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	1 170 288	1 124 565	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	118 556	45 723	
Kokku omakapital	1 333 501	1 214 945	
Kokku kohustised ja omakapital	1 502 072	1 444 183	

Kasumiaruanne

(eurodes)

	2016	2015	Lisa nr
Müügitulu	127 211	127 037	14
Muud äritulud	207 545	130 826	15
Põllumajandusliku toodangu varude jääkide muutus	665	23 926	
Kasum (kahjum) bioloogilistelt varadelt	37 429	38 158	
Valmis- ja lõpetamata toodangu varude jääkide muutus	7 826	7 696	
Kapitaliseeritud väljaminekud oma tarbeks põhivarade valmistamisel	0	5 014	
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-96 241	-100 630	
Mitmesugused tegevuskulud	-15 426	-13 775	
Tööjõukulud	-101 324	-107 430	16
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-44 303	-45 586	9
Muud ärikulud	-1 333	-14 676	17
Ärikasum (kahjum)	122 049	50 560	
Intressikulud	-3 497	-4 115	
Muud finantstulud ja -kulud	4	-722	
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	118 556	45 723	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	118 556	45 723	

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

OÜ Karitsu Rantšo 2016.a. raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti Finantsaruandluse standarditega, mille põhinõuded tuginevad Eesti Raamatu-pidamise seadusele ja mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna juhendid, mis vastavad IFRS standarditele. Raamatupidamise seaduse muudatused võeti vastu 10. detsembril 2015.a. ning neid kohaldatakse aruandeperioodile, mis algas 2016.a. 1 jaanuarist või hiljem, ja nende aruandeperioodide kohta koostatud aastaaruannetele. Seaduse muudatused tulenevad Euroopa Liidu raamatupidamisdirektiivist, mille eesmärgiks on vähendada väikeettevõtjate halduskoormust, lihtsustades nõudeid aastaaruande koostamisel ning suurendada finantsaruandluse selgust ja võrreldavust liikmesriikide vahel. OÜ Karitsu Rantšo on oma olemuselt ja finantsnäitajate põhjal väikeettevõtja, kuna tema varad kokku bilansipäeva seisuga on alla 4 miljoni euro ja müügitulu alla 8 miljoni euro ning ettevõttel on keskmine töötajate arv 6 töötajat. Väikeettevõtja aastaaruanne koosneb tegevusaruandest, 2 põhiaruandest- detailne bilans ja kasumiaruanne ja lisadest. Raamatupidamise aruande koostamisel on lähtutud olulisuse printsiibist. Vähe-olulisi objekte on arvestatud ja aruandes kajastatud lihtsustatud viisil. Raamatupidamise aastaaruande eesmärgiks on anda õige ja õiglane ülevaade raamatu-pidamiskohuslase finantsseisundist, majandustulemustest ja rahavoogudest ning lähtutakse eeldusest, et raamatupidamiskohustuslane on jätkuvalt tegutsev ning tal ei ole tegevuse lõpetamise kavatsust ega vajadust. OÜ Karitsu Rantšo kasumiaruanne on koostatud skeem 1 alusel. Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eesti keeles ja eurodes.

Arvestuspõhimõtete või informatsiooni esitusviisi muutused

2016.a. majandusaasta raamatupidamisarvestuse korraldamisel on arvestatud Raamatu-pidamise Toimkonna juhendeid ja nendes tehtud muudatusi, mis hakkasid kehtima 1. jaanuarist.2016.a.

Vigade korrigeerimine

Olulisi eelmiste perioodide suhtes avastatud vigu korrigeeritakse tagasiulatuvalt, välja arvatud juhtudel, kui vea mõju eelnevale perioodile ei ole võimalik usaldusväärselt määrata. Sellisel juhul korrigeeritakse varasematesse perioodidesse jääva vea mõju võrra aruandeperioodi varade, kohustuste ja jaotamata kasumi algsaldosid. Vea olulisuse määramisel lähtutakse Raamatupidamise Seaduse §16 punkt 4 ja Raamatupidamise Toimkonna RTJ 1 § 41- 46. 2016.a. majandusaasta raamatupidamise aastaaruande koostamisel eelnevatesse perioodidesse ulatuvaid olulisi vigu ei avastatud.

Finantsvarad

Osaühingus loetakse finantsvaraks raha, lühiajalisi finantsinvesteeringuid, nõudeid ostjate vastu ning muid lühi- ja pikaajalisi nõudeid. Finantskohustisteks loetakse tarnijatele tasumata arveid, viitvõlgasid ja muid lühi- ja pikaajalisi võlakohustisi. Finantsvara ja -kohustised võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantsvara või -kohustiste eest makstud või saadud tasu õiglane väärtus, ning mis sisaldab kõiki finantsvara või -kohustisega seotud kulutusi. Finantsvara oste või müüke kajastatakse järjepidevalt ajal, mil osaühing saab ostetud finantsvara omanikuks ning kaotab omandiõiguse müüdud vara üle. Finantsvarad eemaldatakse bilansist siis, kui see on rahuldatud, lõpetatud või aegunud. Lühiaja-liste kohustiste hulka on kajastatud need kohustised, mis tõenäoliselt tasutakse bilansipäevale järgneva 12 kuu jooksul, kõiki muid kohustisi kajastatakse pikaajaliste finantskohustistena.

Raha

Raha ja rahaekvivalentidena kajastatakse raha kassas ja pangas.

Finantsinvesteeringud

Lühi- ja pikaajaliste finantsinvesteeringute kirjel arvestab OÜ Karitsu Rantšo teiste ettevõtete aktsiaid ja osasid. Lühiajalisi finantsinvesteeringutena kajastatakse kauplemise eesmärgil soetatud väärtpapereid (aktsiad, osad, võlakirjad). Pikaajaliste finantsinvesteeringutena kajastatakse muid osasid, mis on soetatud pikemaks perioodiks kui üks aasta. Lühi- ja pikaajalisi finantsinvesteeringuid kajastatakse õiglases väärtuses siis, kui see on usaldusväärselt hinnatav. Muid pikaajalisi osasid, mis on soetatud majandusliku seotuse tõttu, kajastatakse bilansis nende korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil.

Tütar- ja sidusettevõtjate aktsiad või osad

OÜ Karitsu Rantšo kajastab tütaretevõtte osasid nende soetusmaksumuses vastavalt Raamatupidamise Toimkonna juhendile RTJ 3 ning kooskõlas Raamatupidamise Seaduse § 29 ei koostata konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet.

Nõuded ja ettemaksud

Nõuetena ostjate vastu kajastatakse ettevõttes tavapärase äritegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid, mis hinnatakse bilansis tõenäoliselt laekuvatest summadest lähtudes, kusjuures iga kliendi laekumata arveid hinnatakse eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta. Lootusetud nõuded kantakse bilansist välja. Muude nõuete ja ettemaksetena kajastatakse ettevõttes mitmesuguseid muid nõudeid ja ettemakseid, need kajastatakse raamatupidamisbilansis nende korrigeeritud soetusmaksumuses. Lootusetud nõuded hinnatakse alla ja kantakse muudesse ärikuludesse.

Varud

Varud võetakse arvele nende soetusmaksumuses, mis koosnevad ostukuludest, tootmis-kuludest või muudest otsestest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta või seisundisse.

Varude soetusmaksumuse arvestuspõhimõtted

Varude kuludesse kajastamisel ning nende bilansilise väärtuse arvutamisel kasutatakse ettevõttes kaalutud keskmise meetodit.

Bioloogilised varad

Põllumajanduslikku bioloogilist vara, mis toodetakse taimekasvatustoodanguna, hinnatakse raamatupidamisbilansis nende tegelikud soetusmaksumuses, milleks on nende tegelik tootmise omahind, kuna need toodetakse põhiliselt oma tootmistevõttes kasutamiseks ning nendel puudub antud piirkonnas aktiivne turg. Nende edasisel kajastamisel raamatupidamisarvestuses lähtutakse Raamatupidamise Toimkonna juhendist RTJ-4 "Varud" ning kajastatakse raamatupidamisbilansis kirjel "tarbitav bioloogiline vara". Taimekasvatustoodangu allahindlus seoses tema kvaliteediga kajastatakse aruandeperioodi kasumiaruande kuludesse. Põllumajanduslik loomakasvatustoodang s.o. noor- ja nuumaloomad kajastatakse raamatupidamisbilansi kirjel "ebaküps bioloogiline vara" ning neid hinnatakse ettevõtte juhatuse poolt bilansipäeva seisuga õiglasesse väärtusesse, mille hindamise aluseks on võetud kõige hilisem sõltumatute osapoolte vahelist turuhinda, mis korrigeeritakse seoses müügiga tekkivate kuludega transpordile. Bioloogilise vara õiglase vara väärtuse muutustest tulenevad kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes eraldi kirjel "kasum bioloogilise vara kasvust" või "kahjum bioloogilise vara väärtuse langusest".

Ettevõttes arvestatakse noor- ja nuumaloomi bilansipäeva seisuga ebaküpseteks bioloogilisteks varadeks, kuna ei ole veel määratletud nende kasutamistarve ega sõlmitud müügilepinguid. Taimekasvatuse lõpetamata toodang - sügiskünd hinnatakse bilansipäeva seisuga tema teostamiseks tehtud tegelike kulutustega s.o. soetusmaksumuses.

Bioloogilise tootva varana arvestab ettevõtte põhikarja ammasid ja tootmiseks kasutatavaid tõupulle ning hobuseid. Bioloogiline tootev vara võetakse esialgselt arvele nende soetusmaksumuses, kuhu on juurde arvestatud kõik nende ostmisel tehtud kulutused või nende üles kasvatamise maksumuses, kui nad on saanud küpseks ja kuuluvad arvestamisele tootva varana. "Ebaküpset tootvat vara" ettevõttes eraldi "ebaküpsetest bioloogilistest varadest ei kajastata, kuna bilansipäeva seisuga ei ole juhatusel teada nende kasutamine. Bilansipäeva seisuga hinnatakse tootev vara vajadusel õiglasesse väärtusesse, mida on võimalik saada nende müügi korral. Bioloogilise tootva vara müügil saadav kasu või kahjum, samuti nende hindamisel tekkivad kasumid või kahjumid kajastatakse kasumiaruandes "muude äritulude või -kulude" vastavatele kirjetele. Bioloogilise tootva vara väljalangemine hukkamise või kadumise tõttu kajastatakse kasumiaruandes "muude ärikulude" koosseisu vastavale kirjele.

Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteeringutena arvestab osauhing kinnisvaraobjekte, mida ei kasutata oma majandustegevuses ning mida hoitakse turuväärtuse kasvu eesmärgil. Aruande majandusaasta bilansipäeva seisuga ettevõtte juhatuse kinnisvarainvesteeringuid ümber ei hinnanud, arvestades antud piirkonnas toimunud tehinguid sarnaste objektide osas.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalseteks põhivaradeks loetakse varasid, mis on pikaajalise kasutusperioodiga. Maa on arvel tema soetusmaksumuses, millele kaasnevad kõik tema soetamisega tehtud kulutused ning teda ei amortiseerita. Varasematel aastatel soetatud materiaalne põhivara, mida kasutatakse põllumajanduslikus tootmises ja mis on ettevõttele üle tulnud seoses põllumajandusreformiga, on raamatupidamisbilansis kajastatud nende üle tulnud või ümber hinnatud soetusmaksumuses, millest on maha arvatud kulum. Ettevõtte enda poolt soetatud põhivara varaobjekte loetakse põhivaradeks alates 639 eurost, kui nende kasutusiga on üle ühe aasta. Materiaalne põhivara võetakse arvele algselt nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kuludest, mis on vajalikud tema viimiseks tema tööseisundisse ja -asukohta. Kapitalrendile võetud materiaalse põhivara arvestus toimub sarnaselt ostenud põhivaraga. Materiaalse põhivara amortiseerumisel kasutatakse lineaarset meetodit ja järgmisi amortisatsiooninorme:

hooned ja ehitised	3,5 %
masinad ja seadmed	8,0 %
muu põhivara	8,0 %

Materiaalse põhivara amortisatsiooni arvutamist alustatakse soetamise kuule järgnevast kuust või hetkest, mil ta on tootmistevõttes kasutatav. Amortisatsiooni arvutamine lõpetatakse kui vara eeldatav lõppväärtus ületab tema bilansilist jääkmaksumust või kui vara eemaldatakse lõplikult kasutusest. Kui materiaalsele põhivara objektile on tehtud sellised parendustööd, mis tõstavad objektide võimet

osaleda tulevikus majandusliku kasu loomisel, siis need kulutused lisatakse põhivara objektide soetusmaksumusele. Muud kulutused kajastatakse aruandeperioodi kuludesse.

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 639 eurot

Rendid

OÜ Karitsu Rantšo klassifitseerib kapitali- ja kasutusrenti sõltuvalt tehingu sisust. Sellistest põhivarade maksed, mis on soetatud kasutusrendilepingute alusel, kajastatakse vastavalt esitatud arvetele kuludesse.

OÜ Karitsu Rantšol on sõlmitud rendilepingud tootmiseks vajaliku maa osas eraisikutega ja riigilt renditud maade osas RMK-ga.

Finantskohustised

Finantskohustised võetakse arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldavad kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Finantskohustusi liigitatakse lühiajalisteks, kui selle tasumise tähtaeg 12 kuu jooksul alates bilansikuupäevast, või ettevõtte pole tingimusteta õigust kohustise tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast bilansikuupäeva. Pikaajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse algselt nad arvele saadud tasu õiglasest väärtusest.

Sihtfinantseerimine

Varade sihtfinantseerimist kajastatakse ettevõttes netomeetodil s.t. sihtfinantseerimise abil soetatud vara võetakse bilansis arvele tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud soetamise toetuseks saadud sihtfinantseerimise summa. Soetatud vara amortiseeritakse kuludesse tema kasuliku eluea jooksul. Juhul, kui osaühing ei täida sihtfinantseerimisega seotud tingimusi, kajastatakse mõju kui raamatupidamise hinnangute muutust selles perioodis, mil tagastamise vajadus saab teatavaks.

Põllumajandusliku tootmise sihtfinantseerimist ei kajastata tuluna enne, kui ettevõtte on täitnud sihtfinantseerimisega seotud tingimused ja sihtfinantseerimine aset leiab s.t. kinnituskäskkiril on ettevõttesse laekunud. Juhul kui sihtfinantseerimisel saadavad vahendid ei ole ettevõttele laekunud, kuid kinnitus nende saamise kohta on ettevõttes olemas, kajastatakse need aruandeperioodi kasumiaruandes tuluna ja bilansis nõudena. Juhul kui järgneval perioodil ilmneb, et sihtfinantseerimise teel saadud vahendid tuleb mingil põhjusel tagastada, kajastatakse tagastamise vajadus aruandeperioodis, mil see ilmnes, kusjuures eelmiste perioodide võrdlusandmeid ei korrigeerita.

Põllumajandusliku tootmisega seonduvad sihtfinantseerimise tulud on kajastatud kasumiaruandes kirjele "muud äritulud". Osaühingul on seoses saadud keskkonnasõbraliku mahe põllumajandusliku toetusega kohustus jätkata põllumajanduslikku tootmist ettenähtud tingimustel vähemalt 3 järgneval aruandeperioodil. Kuna neid potentsiaalseid kohustusi ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata, siis nende üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Tulud

Tulud on aruandeperioodi sissetulekud, millega kaasneb varade suurenemine või kohustuste vähenemine ja mis suurendavad osaühingu omakapitali, välja arvatud osanike sissemaksed osakapitali. Tulu toodangu müügist kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasest väärtusest, võttes arvesse kõiki tehtud allahindlusi ja soodustusi. Tulu müügist kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on üle müüjalt ostjale, müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline. Tulu teenuse müügist kajastatakse teenuse osutamise järel või juhul kui teenus osutatakse pikema ajaperioodi jooksul, siis valmidusastme meetodil.

Kulud

Kulud on aruandeperioodi väljaminekud, millega kaasneb varade vähenemine või kohustuste suurenemine ja mis vähendavad osaühingu omakapitali, välja arvatud omanikele teostatud väljamaksed omakapitalist. Osaühing kajastab kulusid samas perioodis, kui kajastatakse nendega seotud tulusid. Kulutused, mis tõenäoliselt osalevad majandusliku kasu tekitamisel järgmistel perioodidel, kajastatakse nende tekkimise hetkel varana. Raamatupidamisbilansis on sellised kulutused kajastatud ettemaksetena ja kuludesse kantakse nad seega perioodil, mil nad toovad majanduslikku kasu.

Maksustamine

Ettevõttes kajastatakse maksud tekkepõhiselt ta on käibemaksukohuslane ja registreeritud üheks maksukohuslaseks tütarettevõttega OÜ Mandrei, kusjuures tasub ematettevõtteks tekkiva käibemaksukohustuse. Kõik müügid, välja arvatud tütarettevõttele, maksustatakse 20%-lise käibemaksuga. Kinnisvara koosseisust väljaüritud korteriüür kajastatakse maksuvaba käibena. Arvestatud töötasudelt peetakse kinni töötukindlustusmaks 1,6 % ning vajadusel ka kogumispension, isiku tulumaks 20 % ja arvestatakse juurde sotsiaalmaks 33 % ning ettevõtja poolt makstav töötuskindlustus maks 0,8 % vastavalt Eesti Vabariigi maksuseadustele. Kõikidel muudelt väljamaksetelt peetakse kinni isiku tulumaks, kui lepingus ei ole märgitud teisiti. Vastavalt kehtivale seadusandlusele Eesti Vabariigis ettevõtte kasumit ei maksustata, mistõttu ei eksisteeri ka edasi lükkunud tulumaksunõudeid ega kohustusi. Kasumi asemel maksustatakse jaotamata kasumit väljamakstavaid dividende maksumääraga 20/80 netodividendina väljamakstud summalt. Dividendide väljamaksmisega kaasnevat ettevõtte tulumaksu kajastatakse kasumiaruandes tulumaksukuluna samal perioodil, kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need välja on kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse.

Seotud osapooled

Seotud osapool on isik või ettevõte, kes on seotud aastaaruannet koostava ettevõttega sel määral, et nende vahelised tehingud ei pruugi toimuda turutingimustel

Ettevõtte käsitleb seotud osapoolena tütarettevõtet OÜ Mandirei, kelle omanik ta on 100%-liselt, ja ka tegevjuhtkonda ja nende lähisugulasi ning nendega seotud ettevõtteid.

Informatsioon seotud osapooltega tehtud tehingute kohta avalikustatakse vähemalt järgmiste tehinguliikide lõikes : Kaupade ost-müük, Kinnisvara ja muude varade ost-müük, teenuste ost-müük, laenu andmine või saamine, garantii või tagatise andmine või saamine, muud tehingud.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2016	31.12.2015
Sularaha kassas	285	450
Arvelduskontod	65 251	44 808
Kokku raha	65 536	45 258

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2016	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	88 005	88 005
Ostjatelt laekumata arved	5 354	5 354
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	82 651	82 651
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	2 053	2 053
Muud nõuded	4	4
Intressinõuded	4	4
Ettemaksed	117	117
Tulevaste perioodide kulud	117	117
Ettemakstud maarendilepingute tagatisraha	6 512	6 512
Nõuded PRIA vastu	72 933	72 933
Kokku nõuded ja ettemaksed	169 624	169 624
	31.12.2015	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	95 563	95 563
Ostjatelt laekumata arved	95 563	95 563
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	303	303
Muud nõuded	2	2
Intressinõuded	2	2
Ettemaksed	116	116
Tulevaste perioodide kulud	116	116
Nõuded PRIA vastu	72 943	72 943
Ettemakstud maarendilepingute tagatisraha	6 512	6 512
Kokku nõuded ja ettemaksed	175 439	175 439

Ostjatelt laekumata arvete summast moodustab põhilise osa tütarettevõtte OÜ Mandirei võlgnevus temale nuumaks müüdnud noorpullide eest summas 28 826,50 eurot ja nuumapullide söötmiseks müüdnud söötade, teenuste ja elektrienergia eest summas 53824,19 eurot, millest võlgnevus 2015.a. majandusaasta eest 18 770,23 eurot. Nimetatud võlgnevustest on osaliselt tasutud majandusaasta koostamise perioodil. Peale eelpool toodu on Saaremaa Lihatoöstuse OÜ võlgnevus temale detsembris müüdnud loomade eest summas 4305,91 eurot, Kaiu LT OÜ võlgnevus maarendi eest summas 660,00 eurot, Kaiu Vallavalitsuse võlgnevus lume koristuse eest 300 eurot, OÜ Saksiloni võlgnevus temale müüdnud heina eest summas 75 eurot ning Karine Vokksepeale esitatud juuksuriruumi rendiarve summas 10,22 eurot ja Leino Vessartile mobiil telefoni kasutamise eest 4,43 eurot. Nimetatud võlgnevused laekusid kõik majandusaasta aruande koostamise perioodil. Aruande majandusaastal OÜ Karitsu Rantšo lootusetuid võlgnevusi maha ei kandnud, eelnevatel aastatel maha kantud lootusetuid võlgnevusi aruandeaastal laekunud ei ole. Maksude ettemakseid kokku on 2053,38 eurot, millest 1835,76 eurot on käibemaksu ettemaks ja 217,62 töötajamaksude ettemaks. Intressinõudena on kajastatud AS SEB Panga poolt arvestatud, kuid järgneval perioodil laekunud, arvelduskontol olevatele

vahenditele arvestatud intress summas 4,07 eurot.

Muude ette makstud tulevaste perioodide kuluna on kajastatud erialase kirjanduse ettemakse summas 116 eurot.

Nõudena Põllumajanduse Registre ja Informatsiooni Ameti vastu on kajastatud 2016.a. eest arvestatud ja käskkirjadega kinnitatud, kuid ettevõttele maksmata mahe põllumajanduse, poollooduslike koosluste hooldamise ja Natura 2000 toetus põllumajandusmaale, kokku summas 72 933,22 eurot. Nimetatud toetused on kajastatud tuluna "muude äritulude " koosseisu ja majandusaasta koostamise perioodil laekus kogu nõue

Makstud maarendilepingute tagatisraha 6512,39 eurot, mis seoses maarendilepingute sõlmimisega tuleb tasuda ja lepingute lõppemisega arvestatakse tagasi viimase rendisumma tasumisena.

Lisa 4 Varud

(eurodes)

	31.12.2016	31.12.2015
Tooraine ja materjal	34 125	26 763
Lõpetamata toodang	14 710	14 207
Valmistoodang	46 828	39 505
Kokku varud	95 663	80 475

Lõpetamata toodanguna on 2016.a. majandusaasta raamatupidamise aastaaruandes kajastatud järgneva majandusaasta saagi saamiseks teostatud kulutused sügiskünnile summas 9773,70 eurot ja metsa kasvatuskulud summas 4936,67 eurot. Valmistoodanguna on kajastatud ettevõttes loomasöödaks toodetud silod summas 46 939,04 eurot ja omatoodetud lauamaterjal summas 388,97 eurot. Aruande majandusaastal ei teostatud ettevõttes toodangu allahindlust.

Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2016		31.12.2015	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Käibemaks		1 632		629
Üksikisiku tulumaks	81	4 161		4 295
Erisoodustuse tulumaks		625		413
Sotsiaalmaks	134	2 828		2 724
Kohustuslik kogumispension		43		25
Töötuskindlustusmaksed	3	112		122
Ettemaksukonto jääk	1 835		303	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	2 053	9 401	303	8 208

Ettemaksukonto jääk on 1835,76 eurot. Nimetatud ettemaks tekkis novembrikuu käibemaksu deklaratsiooni esitamisel. Peale eelpool toodu on ettemaksuna kajastatud

veel novembrikuus välja makstud puhkusetasu kompensatsioonilt kinnipeetud tööjõu-maksud, mille tasumise tähtaeg saabub alles järgneval perioodil.

Maksuvõlad kokku on 9401,14 eurot, milleks on järgmisel perioodil tasumisele kuuluvad detsembris väljamakstud töötasult ja maarenditasudelt kinni peetud üksikisiku tulumaks summas 4160,58 eurot, kinni peetud kogumispensioni makse 43,20 eurot, kinni peetud ja arvestatud töötuskindlustus makse summas 122,02 eurot, sotsiaalmaks summas 2421,48 eurot, soodustuste tulumaksu võlgnevusest detsembris välja makstud toetustelt summas 625,00 eurot ja detsembrikuu eest tasumisele kuuluvast käibemaksust summas 1632,07 eurot. Kõik nimetatud maksuvõlgnevused on tähtaegselt tasutud majandusaasta koostamise perioodil.

Lisa 6 Tütarettevõtjate aktsiad ja osad (eurodes)

Tütarettevõtjate aktsiad ja osad, üldine informatsioon					
Tütarettevõtja registrikood	Tütarettevõtja nimetus	Asukohamaa	Põhitegevusala	Osaluse määr (%)	
				31.12.2015	31.12.2016
1054250	OÜ Mandirei	Eesti	lihaste nuumamine	100	100

Tütarettevõtjate aktsiad ja osad, detailne informatsioon:		
Tütarettevõtja nimetus	31.12.2015	31.12.2016
OÜ Mandirei	4 346	4 346
Kokku tütarettevõtjate aktsiad ja osad, eelmise perioodi lõpus	4 346	4 346

OÜ Karitsu Rantšo omab tütarettevõtet OÜ Mandirei 100 %-lise osalusega. Kuna ettevõtete vahel rahaliste vahendite liikumist dividendidena ei ole, arvestab OÜ Karitsu Rantšo osa maksumuse väärtuseks soetusmaksumust. Järgneval majandusaastal on OÜ Karitsu Rantšo juhatus otsustanud nimetatud tütarettevõtte ühendada emaettevõttega, kuna on avanenud võimalus mahedalt toodetu teravilja kuivatamine mahe kuivatis ja seega saab seda kasutada mahelihaste üles kasvatamisel.

Lisa 7 Pikaajalised finantsinvesteeringud (eurodes)

			Kokku
	Aktsiad ja osad	Muud	
31.12.2014	3 000	144	3 144
31.12.2015	3 000	144	3 144
Kajastatud korrigeeritud soetusmaksumuses	3 000	144	3 144
			Kokku
	Aktsiad ja osad	Muud	
31.12.2015	3 000	144	3 144
31.12.2016	3 000	144	3 144
Kajastatud korrigeeritud soetusmaksumuses	3 000	144	3 144

Pikaajaliste finantsinvesteeringutena on OÜ Karitsu Rantšo arvel Baltic Vianco OÜ osa maksumusega 3 000 eurot, mis moodustab nimetatud ettevõtte osakapitalist 0,73 %.

Muude pikaajaliste investeeringutena on kajastatud TÜH Kroonleht osa 63,91 euro väärtuses ja Eesti Töuloomakasvatajate Ühistu liikmemaks summas 79,89 eurot.

Lisa 8 Kinnisvarainvesteeringud

(eurodes)

Soetusmaksumuse meetod		
	Ehitised	Kokku
31.12.2014		
Soetusmaksumus	8 309	8 309
Akumuleeritud kulum	0	0
Jääkmaksumus	8 309	8 309
31.12.2015		
Soetusmaksumus	8 309	8 309
Akumuleeritud kulum	0	0
Jääkmaksumus	8 309	8 309
Müügid	-5 114	-5 114
31.12.2016		
Soetusmaksumus	3 195	3 195
Akumuleeritud kulum	0	0
Jääkmaksumus	3 195	3 195

	2016	2015
Kinnisvarainvesteeringutelt teenitud renditulu	384	470
Kinnisvarainvesteeringute otsesed haldamiskulud	1 879	948
Kinnisvarainvesteeringute müük müügihinnas	5 700	

Kinnisvarainvesteeringutena on ettevõtte arvel 2 korterit, mida tootmistegevuses ei kasutata. Nimetatud kortereid aruande majandusaastal ümber ei hinnatud, kuna antud piirkonnas ei ole korteritel aktiivset turgu, samuti ei teostatud kulumi arvestust.

Aruande majandusaastal suutis ettevõtte leida ühele korterile, mis oli ka välja üüritud, ostja. Nimetatud korteri müügist laekus ettevõttele 5700,00 eurot. Müügi-kasum 587,07 eurot. Kuna aga nimetatud korteri üüri võlgnevus oli 599,62 eurot ja müük teostati kokkuleppeliselt selle võlgnevuse kustutamiseks, siis tegelikult nime-metatud müügist kasumit ei tekkinud. Korterele tehtud kulutused aruande majandus-aastal olid kokku 1879,02 eurot, mille moodustasid kulutused sihtotstarbelistele maksetele elamute remondifondi ja kasutamata seisva korteri küttele. Kuna antud piirkonnas müügiotol ja välja üürimata korterite järgi nõudlust ei ole, seepärast ei ole suudetud kasutamata seisvat korterit välja üürida ega ka müüa.

Lisa 9 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

											Kokku
	Maa	Ehitised				Masinad ja seadmed	Muud materiaalsed põhivarad			Lõpetamata projektid ja ettemaksud	
			Transpordivahendid	Arvutid ja arvutisüsteemid	Muud masinad ja seadmed			Lõpetamata projektid	Ettemaksud		
31.12.2014											
Soetusmaksumus	111 296	152 506	65 387	2 784	424 515	492 686	11 859	169 694	192	169 886	938 233
Akumuleeritud kulum		-57 267	-24 012	-2 138	-190 142	-216 292	-7 362				-280 921
Jääkmaksumus	111 296	95 239	41 375	646	234 373	276 394	4 497	169 694	192	169 886	657 312
Ostud ja parendused	82 515		12 440			12 440		5 015		5 015	99 970
Maa ja varem kasutusel olnud ehitiste ost	82 515										82 515
Muud ostud ja parendused			12 440			12 440		5 015		5 015	17 455
Amortisatsioonikulu		-5 335	-6 314	-189	-30 752	-37 255	-836				-43 426
Allahindlused väärtuse languse tõttu					-2 160	-2 160					-2 160
31.12.2015											
Soetusmaksumus	193 811	152 506	75 325	1 836	410 851	488 012	10 909	174 709	192	174 901	1 020 139
Akumuleeritud kulum		-62 602	-27 824	-1 379	-209 390	-238 593	-7 248				-308 443
Jääkmaksumus	193 811	89 904	47 501	457	201 461	249 419	3 661	174 709	192	174 901	711 696
Ostud ja parendused			2 400		2 500	4 900					4 900
Amortisatsioonikulu		-5 335	-7 614	-189	-30 351	-38 154	-814				-44 303
Varasemate allahindluste tühistamised	55 536										55 536
31.12.2016											
Soetusmaksumus	249 347	152 506	77 725	1 836	413 351	492 912	10 909	174 709	192	174 901	1 080 575
Akumuleeritud kulum		-67 937	-35 438	-1 568	-239 741	-276 747	-8 062				-352 746
Jääkmaksumus	249 347	84 569	42 287	268	173 610	216 165	2 847	174 709	192	174 901	727 829

Ettevõtte soetas 2016.a. majandusaastal kasutusrendil oleva Citroen Berlingo III Van 1,6 HDI maksumusega 2399,79 eurot ja sõnnikulaotaja PPT-7 maksumusega 2500,00 eurot. Kapitalseid kulutusi ehitiste ja hoonete rekonstrueerimiseks aruande majandusaastal ei teostatud, samuti ei kantud ja ei likvideeritud maha põhivarasid ning ei müüdnud kasutuses olnud põhivarasid. Kõikidel poolleiolevatel ehitistel ja rekonstrueerimisel olevatel objektidel on veel palju tegemata töid, mida ei ole suudetud vahendite puudumisel korda teha, siis ühtegi objekti ei akteeritud ka aruande majandusaastal.

Lisa 10 Bioloogilised varad

(eurodes)

Õiglase väärtuse meetod

Käibevarad				Kokku
	Loomsed varad	Mets	Vili	
31.12.2014	226 353	3 422		229 775
Soetused	3 000			3 000
Müügid	-83 086			-83 086
Põllumajandusliku toodangu saamisest tulenev väärtuse vähenemine	-62 716			-62 716
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine	130 288			130 288
31.12.2015	213 839	3 422		217 261
Soetused	7 129			7 129
Müügid	-96 495			-96 495
Põllumajandusliku toodangu saamisest tulenev väärtuse vähenemine	-48 709			-48 709
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine	142 957			142 957
31.12.2016	218 721	3 422		222 143
Põhivarad				
Põhivarad				Kokku
	Loomsed varad	Mets	Vili	
31.12.2014	119 667			119 667
Kasum (kahjum) õiglase väärtuse muutusest	-5 686			-5 686
Soetused	60 054			60 054
Müügid	-20 882			-20 882
Põllumajandusliku toodangu saamisest tulenev väärtuse vähenemine	-695			-695
31.12.2015	152 458			152 458
Kasum (kahjum) õiglase väärtuse muutusest	-6 515			-6 515
Soetused	49 592			49 592
Müügid	-31 074			-31 074
Põllumajandusliku toodangu saamisest tulenev väärtuse vähenemine	-332			-332
31.12.2016	164 129			164 129

Soetusmaksumuse meetod

Käibevarad				Kokku
	Loomsed varad	Mets	Vili	
31.12.2014			35 154	35 154
Müügid			-840	-840
Põllumajandusliku toodangu saamisest tulenev väärtuse vähenemine			-49 331	-49 331
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine			74 097	74 097
Allahindlused väärtuse languse tõttu			-13 283	-13 283
31.12.2015			45 797	45 797
Müügid			-7 047	-7 047
Põllumajandusliku toodangu saamisest tulenev väärtuse vähenemine			-72 233	-72 233
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine			79 946	79 946
31.12.2016			46 463	46 463

Müüdnud bioloogilised varad põhivarade müügihindades		
	2016	2015
Loomsed varad	26 023	19 869
Kokku	26 023	19 869

31. detsembri 2016.a. seisuga kuulus tarbitavate bioloogiliste varade koosseisu mahe noorveiseid 219 pead maksumusega 227 413,85 eurot ja noorhobune maksumusega 1465,72 eurot, põllumajanduslikku tarbitavat toodangut kokku väärtuses 46 462,51 eurot ja kasvavat metsa 3422,67 euro väärtuses. Aruande majandusaastal juhatuse poolt bioloogiliste varade ümber hindlust ei teostatud. Mahe vasikaid sündis aruande majandusaastal 132 pead. Tapaloomadena müüs ettevõtte 26 mahe noorlooma ja nuumale tütarettvõttele OÜ Mandirei 38 mahe pullikut ja tõuloomaks teistele lihaveise-kasvatajatele 1 pea. Põhikarja täienduseks läks 2013.a. sündinud mahe lehmikuid 25 pead. Mahe noorloomi hukkus kokku 6, neist aruande majandusaastal sündinuid 3 pead.

Põhikarja mahe lihaveiseid oli bilansipäeva seisuga kokku 130 pead kokku maksumusega 164 129,14 eurot. Neist 126 mahe ammlehma ja 6 põhikarja tõupulli. Põhikarjast prakeeriti välja ja müüdi tapale 27 mahe ammlehma ja 1 tõupull. Hukkus 5 maheamma ja üks põhikarja hobune. Tapeti üks põhikarja ammlehm. Põhikarja loomade müügist laekus ettevõttele 26 022,50 eurot, müügikahjum 5051,59 eurot. Põhikarja müügikahjum ja põhikarja loomade hukkumisest saadud kahju summas 6514,71 eurot on kajastatud muudesse ärikuludesse.

Mahe põllumajanduslikku toodangut s. o. haljasmassi silodeks, teravilja, heina, karjamaasööta, põhku ja sõnnikut võeti arvele aruande majandusaastal 79 945,64 euro väärtuses. Põllumajanduslik toodang kasutatakse põhiliselt oma veistele ja müüdi ka tütarettvõttele OÜ Mandirei pullide söödaks. Aruande majandusaastal põllumajandustoodangu allahindlust ei teostatud.

Lisa 11 Laenukohustised

(eurodes)

	31.12.2016	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Lühiajalised laenud							
Kapitalirendi tagasimaksed järgmisel perioodil	7 645	7 645			3 kuu EURIBOR+2,4 % aastas	EURO	20.06.2018
Pikaajaliselaenu lühiajaline osa	7 365	7 365			3 kuu EURIBOR +1,85 % aastas	EURO	05.05.2025
Maa hüpoteegilaen lühiajaline osa	275	275			5	eesti kroon	21.02.2047 ja 10.10.2053
MES Maaostulaen lühiajaline osa	575	575			6	eesti kroon	30.04.2027
lühiajaline laen eraisikult	7 000	7 000			12 % aastas	ees5ti kroon	31.12.2017
Lühiajalised laenud kokku	22 860	22 860					
Pikaajalised laenud							
Pikaajaline maaostulaen	54 824			54 824	3 kuu EUROBIR +2,470 % aastas	EURO	05.05.2025.a.
Pikaajalised laenud kokku	54 824			54 824			
Kapitalirendikohustised kokku	3 884		3 884				
Muud laenukohustised							
Maaelu Edendamise SA	5 369			5 369	6	eesti kroon	30.04.2027
Maa Hüpoteegilaen	8 950			8 950	5	eesti kroon	21.02.2047 ja 10.10.2053
Muud laenukohustised kokku	14 319			14 319			
Laenukohustised kokku	95 887	22 860	3 884	69 143			

	31.12.2015	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Lühiajalised laenud							
Arvelduskrediit	30 000	30 000			3 kuu EURIBOR +2,4 % aastast	EURO	25.03.2016
Kapitalirendi tagasimaksed järgmisel perioodil	16 780	16 780			EURIBOR 3 kuud+1,85 % aastast	EURO	20.06.2018
Pikaajalise laenu lühiajaline osa	7 365	7 365			3 kuu EURIBOR+2,470 % aastast	EURO	05.05.2025
Maa hüpoteegilaen lühiajaline osa	275	275			5	eesti kroon	21.02.2047 ja 10.10.2053
MES Maaostulaen lühiajaline osa	527	527			6	eesti kroon	30.04.2027
lühiajaline laen eraisikutelt	12 859	12 859			12 % aastast	eesti kroon	31.12.2016
Lühiajalised laenud kokku	67 806	67 806					
Pikaajalised laenud							
Pikaajaline maaostulaen	62 189			62 189	3 kuu EURIBOR +2,470 % aastast	EURO	05.05.2025.a.
Pikaajalised laenud kokku	62 189			62 189			
Kapitalirendikohustised kokku	11 529		11 529				
Muud laenukohustised							
Maaelu Edendamise SA	5 992			5 992	6	eesti kroon	30.04.2027
Maa hüpoteegilaen	9 225			9 225	5	eesti kroon	21.02.2047 ja 10.10.2053
Muud laenukohustised kokku	15 217			15 217			
Laenukohustised kokku	156 741	67 806	11 529	77 406			

Tagatiseks panditud varade bilansiline (jääk)maksumus		
	31.12.2016	31.12.2015
Maa	112 866	112 866
Masinad ja seadmed	33 336	101 100
Kokku	146 202	213 966

Põllumajanduslikuks tootmiseks vajalike põllumajandusmasinate soetamiseks on sõlmitud kapitalirendilepingud AS SEB Ühisliisunguga . 2016.a. oli kohustis tasuda 16780,54 eurot ja järgneval aastal on nende lepingute alusel tasuda veel 7645,17 eurot. Pikaajaliseks kohustiseks s.o. tasumiseks 2018.a. jääb 3883,61 eurot. 2015.majandusaastal sõlmis ettevõtte pikaajalise laenulepingu nr. 2015010976 05. maist 2015.a. summas 74 263 eurot. Laenu kasutamise otstarve oli kahe kinnistu soetamiseks, mis oli vajalik põllumajanduslikuks tootmiseks. Nimetatud laenu tagastatakse võrdsetes osades igakuuliselt lõpptähtajaga 05. mai 2025.a. Laenu kasutamise intressimääraks on fikseerimata intressimäär 3 kuu EURIBOR + 2,47 % aastast. Juhul kui baasintressimäär on väiksem kui null , siis sellisel juhul intres-simäär Lepingus toodud kokku lepitud muutumatu intressimääraga. Aruande majandusaastal tasuti nimetatud laenust7364,88 eurot, 2017.a. majandusaastal tuleb tasuda 7364,88 eurot , järgnevatel aastatel tuleb veel tasuda 54 824,06 eurot. Maaelu

Edendamise Sihtasutusega sõlmitud pikaajalisest laenulepingust tasuti aruandemajandusaastal 575,16 eurot, 2017.a. majandusaastal tuleb tasuda 575,16 eurot, järgnevateks majandusaastateks jääb tasuda veel 5 368,89 eurot. Lepingu tasumise lõpptähtaeg on 30. aprill 2027.a.

Tagatiseks nimetatud laenule on hüpoteek soetatud kinnistule.

OÜ Karitsu Rantšo on sõlminud Eesti Vabariigiga maa soetamiseks kahe kinnistu osas lepingud, mille tasumise lõpptähtajad on 21.

veebruari 2047.a. ja 10. oktoober 2053.a. Järgneval aastal tuleb tasuda 274,70 eurot, pikaajaliseks tasumata osaks jääb 8950,44 eurot.

Eraisikutelt on eelnevatel majandusaastatel seoses maade ostmiseks investeerimise vajadusega võetud tasumata laenude jääk

bilansipäeva seisuga on 7000,00 eurot. Nendelt laenudelt arvestatud, kuid laenuandjatele osaliselt tasumata intressid on

kajastatud viitvõlgnevuse kirjele summas 4 634,58 eurot.

Lisa 12 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2016	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	1 076	1 076	
Võlad töövõtjatele	12 002	12 002	
Maksuvõlad	9 401	9 401	5
Muud võlad	4 858	4 858	
Intressivõlad	4 634	4 634	
Muud viitvõlad	224	224	
Deklareerimata maksukohustised	3 099	3 099	
Kokku võlad ja ettemaksed	30 436	30 436	
	31.12.2015	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	950	950	
Võlad töövõtjatele	12 844	12 844	
Maksuvõlad	8 208	8 208	
Muud võlad	6 419	6 419	
Intressivõlad	6 419	6 419	
Deklareerimata maksukohustused	3 878	3 878	
Kokku võlad ja ettemaksed	32 299	32 299	

Võlad tarnijatele koosnevad ettevõtetele detsembrikuus tarbitus elektrienergia, telefoniteenuste, varuosade ja muude materjalide ostude eest võlgnevustest kokku

1075,67 eurot, mille tasumise tähtajad jäävad järgnevasse perioodi ning need tasuti majandusaasta aastaaruande koostamise perioodil.

Võlad töövõtjatele koosnevad detsembrikuu eest arvestatud, kuid järgmisel perioodil väljamaksmisele kuuluvast töötasust summas

5145,09 eurot ja puhkusekohustuse summast 6856,61 eurot.

Maksuvõlad kokku on 9400,43 eurot, milleks on järgmisel perioodil töötasudelt ja maarenditasudelt kinnipeetud ja arvestatud maksud kokku

7143,36 eurot. detsembrikuu käibemaksukohustisest 1632,08 eurot ja ettevõtte soodustuste tulumaksust summas 625 eurot. Majandusaasta

raamatupidamise aastaaruandes kajastatud intressivõlad eraisikute laenudelt arvestatud kuid välja maksmata intressid summas 4634,58 eurot

ja muud viitvõlad summas 224,10 eurot on isikliku auto kasutamise eest detsembris

arvestatud, kuid väljamaksmine toimub järgneval perioodil.

Detsembrikuu töötasudelt arvestatud kuid deklareerimata maksukohustised kokku on 3099,32 eurot. Nende deklareerimise ja tasumise kohustis

tekitab järgneval majandus aastal.

Lisa 13 Sihtfinantseerimine

(eurodes)

Varad bruto soetusmaksumuses

	31.12.2014	Saadud	31.12.2015
Sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks			
sõnnikuhoidlate ehitamine	40 198		40 198
Kokku sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks	40 198		40 198
Kokku sihtfinantseerimine	40 198		40 198
	31.12.2015	Saadud	31.12.2016
Sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks			
sõnnikuhoidlate ehitamine	40 198		40 198
Karitsa lihaveiste lauda ehitusteks		480	480
Kokku sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks	40 198	480	40 678
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks			
sihtfinantseerimine kergaedade soetuseks		1 570	1 570
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks		1 570	1 570
Kokku sihtfinantseerimine	40 198	2 050	42 248

Pikaajaliste kohustiste koosseisu on raamatupidamise bilansis kajastatud : Sõnnikuhoidlatele ehitatavate veekaitseõuetega vastavusse viimise toetus kokku summas 40 197,53. Kuna sõnnikuhoidlates on veel lõpetamata töid, mida ettevõtte ei ole suutnud teostada, siis sõnnikuhoidlate eksploatatsiooni andmist aruande majandusaastal ei toimunud, mistõttu nimetatud sihtfinantseerimist ei saa kajastada ettevõtte tuludesse. Aruande majandusaastal sai ettevõtte sihtfinantseerimisena Lihaveiste lauda ehituse projekteerimise kulude katmiseks 480,00 eurot, nimetatud lauda ehitust alustatakse järgnevatel perioodidel ja lihaveiste pidamiseks vajalike kergaedade soetust finantseeriti 1570.00 euro väärtuses.

Lisa 14 Osakapital

(eurodes)

	31.12.2016	31.12.2015
Osakapital	34 112	34 112
Osade arv (tk)	533	533
<p>Bilansipäeva seisuga s.o. 31. detsember 2016.a. on osaühingul 13 osanikku, kellele kuuluvad 533 osa. Osa väiksemaks nimiväärtuseks on vastavalt üldkoosoleku otsusele 26. detsembrist 2011.a. 64 eurot. 2016.a. majandusaastal osakapitali ja osanike osas ettevõttes muutusi ei toimunud.</p>		

Lisa 15 Müügitulu

(eurodes)

	2016	2015
Müügitulu geograafiliste piirkondade lõikes		
Müük Euroopa Liidu riikidele		
Eesti	127 211	113 682
Müük Euroopa Liidu riikidele, muud	0	13 355
Müük Euroopa Liidu riikidele, kokku	127 211	127 037
Kokku müügitulu	127 211	127 037
Müügitulu tegevusalade lõikes		
Toodang, kaubad ,materjalid ja teenused	6 619	5 600
Muud tööd ja teenused	7 933	8 654
Tarbitav bioloogiline vara	6 601	964
Valmistoodang	20 260	32 888
Bioloogiline vara- noorloomad tapaks	18 091	12 402
Bioloogiline vara- noorloomad tõuloomadeks	67 707	64 202
Metsamajanduslik tegevus	0	2 327
Kokku müügitulu	127 211	127 037

OÜ Karitsu Rantšo müüs tapaloomadeks 25 väljaprakeeritud mahe lehmikut ja 2 mahe noorpulli, millest laekus ettevõttele 18 090,70 eurot. Oma tütaretevõttele OÜ Mandirei müüdi nuumale 38 mahe pullikut ja Baltic Vianco Trading Osühingule 18 mahe lehmikut ning Eesti Tõuloomakasvatajate Ühistule 1 mahe noorpulli . Elus loomade müügisumma kokku oli 67 707,00 eurot. Tarbitav bioloogiline vara s.o. mahehein ja -põhk ning valmistoodangust silod ja söödajahu on müüdnud oma tütaretevõttele nuumapullide söötmiseks ja ka teistele lihavesikasvatajatele. Tarbitava bioloogilise vara müügist laekus ettevõttele 6601,49 ja valmistoodangu müügist 20 259,77 eurot. OÜ Mandireile müüs ettevõtte ka nuumal olevate pullide hooldamiseks ka söötmisteenust ja teisi vajalikke teenuseid, kuna tütaretevõttel puuduvad vajalikud masinad, seadmed ja töötajad, kokku summas 4097,31 eurot. Ostetud kaupade materjalide ja teenuste müügist laekus ettevõttele 6618,86 eurot .Lumetõrjest traktoriga laekus ettevõttele 2729,32 eurot ja muude teenuste müügist 1106,67 eurot.

Lisa 16 Muud äritulud

(eurodes)

	2016	2015
Tulu sihtfinantseerimisest	155 970	131 838
Bioloogilise tootva vara müügikasum/-kahjum	-5 051	-1 012
Kinnisvara müügikasum	587	0
Muud	56 039	0
Kokku muud äritulud	207 545	130 826

Muude tulude reale on kajastatud ettevõttele laekunud praktikandi juhendamistasu 502,92 eurot ja varasemate aastate maa allahindluse maksumuse taastamine summas 55 536,50 eurot.

Lisa 17 Tööjõukulud

(eurodes)

	2016	2015
Palgakulu	72 055	76 718
Sotsiaalmaksud	23 840	25 930
Tööandja poolt makstud haigutoetus	441	197
Töötajatele tehtud soodustused	3 000	3 289
Erisoodustustelt tasutud maksud	1 988	1 296
Kokku tööjõukulud	101 324	107 430
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	6	7
Keskmine töötajate arv töötamise liikide kaupa:		
Töölepingu alusel töötav isik	6	7

Lisa 18 Muud ärikulud

(eurodes)

	2016	2015
Kahjum bioloogiliste varade õiglase väärtuse muutusest	0	13 462
Notaritasud kinnistute soetamisel	0	443
Lootusetute võlgade mahakandmine	600	0
Muud	733	771
Kokku muud ärikulud	1 333	14 676

Aruande majandusaastal hindas ettevõtte juhatus alla ja kandis muudesse ärikuludesse

M-TOX -täiendsoot vasikatele, mis oli kasutamiseks kõlbliku tähtaja ületanud, summas 74,78 eurot. Nimetatud summa on kajastatud Muude ärikulude koosseisu. Peale selle on selle kirje koosseisu kajastatud ka teistele ettevõtetele makstud liikmemaksud summas 601,44 eurot ja väärtpaberiarve hooldustasu summas 57,60 eurot. Lootusetute võlgadena on muudesse ärikuludesse kajastatud müüdnud korteri üürivõlgnevus summas 599,62 eurot.

Lisa 19 Seotud osapooled

(eurodes)

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

	31.12.2016		31.12.2015	
	Nõuded	Kohustised	Nõuded	Kohustised
Tütarettevõtjad	82 651		80 670	
Tegev- ja kõrgema juhtkonna ning olulise osalusega eraisikust omanike lähedased pereliikmed ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad		11 635		19 277

Ostud ja müügid

	2016		2015	
	Ostud	Müügid	Ostud	Müügid
Tütarettevõtjad	7 216	60 335	318	90 518
Tegev- ja kõrgema juhtkonna ning olulise osalusega eraisikust omanike lähedased pereliikmed ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	4 950	7 920	2 566	390

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2016	2015
Arvestatud tasu	27 556	28 117
jõulutoetus ja juubelitoetused	1 800	1 050

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 20.06.2017

Osaühing Karitsu Rantšo (registrikood: 10222189) 01.01.2016 - 31.12.2016 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
JAANUS VESSART	Juhatuse liige	22.06.2017
Resolutsioon:	Kinnitan majandusaasta aruande	

Kasumi jaotamise ettepanek

(eurodes)

	31.12.2016
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	1 170 288
Aruandeaasta kasum (kahjum)	118 556
Kokku	1 288 844
Jaotamine	
Kokku	1 288 844

Kasumit ei jaotata. Kasumi arvelt viiakse ellu ettevõtte reorganiseerimine; sh ühendatakse ettevõttega tütarettevõtte OÜ Mandirei.

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Muu veislaste ja pühvlikasvatus	01421	86048	67.64%	Jah
Teravilja- (v.a riis) ja kaunviljakasvatus; õlitaimeseemnete kasvatus	01111	13649	10.73%	Ei
Söödakultuuri- ja heintaimikasvatus jm üheaastaste põllukultuuride kasvatus	01199	12962	10.19%	Ei
Loomakasvatuse abitegevused	01621	7933	6.24%	Ei
Spetsialiseerimata hulgikaubandus	46901	6619	5.20%	Ei

Osanikud

Nimi / ärinimi	Isikukood / registrikood / sünniaeg	Elukoht / Asukoht	Osaluse suurus ja valuuta
Enno Praats	33508230271		2496 EUR (Lihtomand)
Henno Akkatus	33701170219		512 EUR (Lihtomand)
Jaanus Vessart	36903310212		7936 EUR (Lihtomand)
Kaari Küün	44112110314		7040 EUR (Lihtomand)
Kalev Viiron	36306150345		512 EUR (Lihtomand)
Leino Vessart	33907230365		10816 EUR (Lihtomand)
Lille Pranno	43601080219		320 EUR (Lihtomand)
Saale Orav	44610240346		192 EUR (Lihtomand)
Tiit Pobbol	36201210228		384 EUR (Lihtomand)
Toomas Post	36001030313		768 EUR (Lihtomand)
Õnne Viiron	46202200359		64 EUR (Lihtomand)
Ülle Kajaste	45311290263		2688 EUR (Lihtomand)
Ülo Pranno	33601080218		384 EUR (Lihtomand)

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 4845521
Faks	+372 4845245
Mobiiltelefon	+372 5069094
E-posti aadress	karitsu.oppetalu@mail.ee